



Titel

Naar een wijkgerichte energievoorziening – CO2 neutraal maar wel lekker warm!

Ons voorstel

We moeten naar een CO2 neutrale gemeente en wel zo snel mogelijk. We hebben dan een uitdaging met onze energievraag en vooral onze vraag naar (energie voor) warmte. Die wordt nu grotendeels ingevuld met aardgas. Om hier als gemeente een grote stap in te maken voorzien wij een integrale oplossing die bestaat uit drie onderdelen:

1. Wijkgericht energiesysteem
2. Wijkgerichte aanpak
3. Lokale energie-coöperatie

Ad 1 - Wijkgericht energiesysteem

Individuele oplossingen hiervoor (zoals een eigen warmtepomp met eigen opwek) leiden niet tot een CO2 neutrale gemeente omdat we daardoor een zodanig belasting op het elektriciteitsnet veroorzaken dat dit net volloopt en we niet verder kunnen met onze verduurzaming.

Een andere reden waarom individuele oplossingen niet tot het CO2 doel leiden, is dat de verduurzaming dan sterk afhankelijk is van individuele acties en individuele (on)mogelijkheden om te verduurzamen. Niet ieder huis heeft plaats voor zonnepanelen, niet iedereen heeft de middelen om een warmtepomp of een thuisbatterij in te zetten. De één heeft een grote isolatieopgave terwijl bij de ander eenvoudige ingrepen volstaan.

Deze problemen vragen om collectieve oplossingen: het bundelen van vraag en aanbod en middelen in een groter gebied. Op deze manier kun je aan de slag met balanceren en kun je grootschaligere energie-oplossingen inzetten zoals een lokaal warmtenet. Wij stellen voor om hier de wijk als eenheid voor te nemen. De wijk is groot genoeg om verschillende duurzame warmte-oplossingen in te kunnen zetten. Daarnaast is de wijk klein genoeg om participatief tot oplossingen te komen.

Ad 2- Wijkgerichte aanpak

Er zijn al voorbeelden van wijken die met het verduurzamen van hun energiesysteem aan de slag zijn gegaan. Uit de ervaringen blijkt dat het voor hen een grote zoektocht was hoe ze dat met elkaar moesten doen. Wij stellen voor dat de gemeente hierin een stevige faciliterende rol pakt. De gemeente heeft inzicht in de verschillende subsidieregelingen en kan via die routes en via eigen middelen de projecten financieel ondersteunen. De gemeente kan in kaart brengen welke experts in dit proces de juiste kennis en ervaring hebben, welke ervaringen er in Nederland al zijn en wat de geleerde lessen daaruit zijn. Ook kan de gemeente helpen structuur aan te brengen in het proces dat de wijk door moet om tot een wijkuitvoeringsplan te komen en in het proces om dat plan uit te voeren. Dit plan omvat naast de wijkgerichte energievoorziening ook een isolatie-aanpak en andere verduurzamingsmogelijkheden (zgn. koppelkansen).

Wijkgerichte energievoorziening – CO2 neutraal maar wel lekker warm!



Wij stellen voor dat de gemeente per wijk die met een lokale energie-oplossing aan de slag gaat minimaal één coördinator aanstelt en daarnaast een multidisciplinair kennisteam inricht waar burgers laagdrempelig informatie op kunnen halen. Hierbij is het belangrijk dat de gemeente dit team van coördinatoren en kennisdragers mandaat geeft in haar organisatie over de verschillende beleidsterreinen heen.

Het projectteam van de burgers in de wijk organiseert de participatie en de communicatie binnen de wijk. Zij hebben de opgave om de hele wijk aangehaakt te krijgen en te houden bij het initiatief.

Ad 3- Lokale energie-coöperatie

Wij zien het lokale energiesysteem als een cruciale basisvoorziening voor de wijk waar de wijk volledige zeggenschap over zou moeten hebben. Daarnaast zouden we graag zien dat het geld dat aan energie wordt uitgegeven lokaal blijft omdat daarmee de energiekosten lager zijn en er allerlei koppelkansen ontstaan voor duurzame investeringen in de wijk.

Ons voorstel is daarom dat rondom iedere lokale energievoorziening een energie-coöperatie wordt opgericht die de eigenaar is van het systeem en die de exploitatie organiseert (via contracten met professionele derde partijen).

Wij stellen voor dat de gemeente helpt bij het tot stand komen van de coöperatie maar dat de wijk bepaalt hoe de eigendomsverhouding is: volledig van de wijk, van de burgers en de gemeente samen, of volledig van de gemeente.

Beslispunten burgerraad

Wij denken dat de Rhedense bevolking behoefte heeft aan een wijkgerichte energievoorziening die de gemeente samen met de bewoners vormgeeft, realiseert en exploiteert om CO2 neutraal te kunnen worden in 2040. We zien dit als een integrale oplossing maar brengen hiervoor drie beslispunten ter bekrachtiging naar voren:

1. We ontwikkelen in Rheden **wijkgerichte energie-oplossingen**: lokale oplossingen van de energievraag waar je samen meerdere energiebronnen combineert afhankelijk van wat er voorhanden en/of logisch is zoals zon, wind, warmte, batterijopslag.
2. We werken in Rheden met een **wijkgerichte aanpak** om de energietransitie vorm te geven waarbij de gemeente en de wijkbewoners samenwerken met een heldere rolverdeling. De gemeente zorgt voor expertise, ervaring uit andere projecten en coördinatie.
3. Een lokaal op te richten **energie-coöperatie** wordt eigenaar van het wijkenergiesysteem. In de coöperatie participeren de wijk en de gemeente in een door de wijk gekozen verhouding. Door, voor en van de burgers.